

KVS Salmi Martti

12.05.2011
JULKINEN

Asia

EU:n talouskriisin hoito

Kokous

Euroryhmä, Talous- ja rahoitusasiat -neuvosto 16.05.2011 - 17.05.2011

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

-

U-tunnus / E-tunnus:

-

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Euroryhmässä ja Ecofin-neuvostossa 16.-17.5.2011 esillä olevat asiat kytkeytyvät osaksi EU:n talouskriisin hoitoa koskevaa strategiaa. Tässä muistiossa on tämän johdosta käsitelty Suomen tulevia linjauksia EU:n talouskriisin hoitoon ja kriisinhallintavälineisiin liittyen.

Asiakirjat:

-

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

-

Käsittelijä(t):

VM, valtiosihteeri kansliapäällikkönä sijainen, avs Martti Hetemäki, p. 160 33017
VM / KVS, nvm Martti Salmi (p. 0400 510 304)

Suomen kanta/ohje:

Suomen linja euromaiden talouskriisien hoitamisessa muuttuu ja tiukentuu. Suomen kokonaisvastuita osallistumisessa euromaiden pelastamiseen rajataan jatkossa.

Tässä kantalinjauksessa määritetään Suomen linja kokonaisuuteen, joka käsittää neljä asiaa: Portugalin lainaohjelman hyväksymisen ehdot, väliaikaisen Euroopan rahoitusvakausvälineen (ERVV) sopimusmuutoksen, pysyvän Euroopan vakausmekanismin (EVM) sekä rahoitusjärjestelmän pelisääntöjen muutoksen.

1. Portugalin lainoitusohjelma

Suomi korostaa sijoittajavastuun johdonmukaisesti vahvistamista tukijärjestelyissä. Suomi hyväksyy Portugalin lainoitusohjelman edellyttäen seuraavaa:

- Suomi asettaa ehdoksi, että Portugali käynnistää neuvottelut yksityisten lainanantajien kanssa näiden pysymiseksi maassa vastineeksi ohjelmasta, samalla tavalla kuin pysyvän Euroopan vakaushäilymekanismi (EVM) ehtoihin on kirjattu.
- Suomi asettaa ehdoksi, että Portugali varmistaa EU-maiden lainojen takaisinmaksua myymällä omaisuuttaan.

2. Väliaikainen Euroopan rahoitusvakaushäily ERVV

Suomen kanta ERVV:n puitesopimuksen uudistamiseen etenkin 440 miljardin euron tosiasiallisen lainakapasiteetin varmistamiseksi:

- Mikäli jokin euromaa pyytää ERVV:ltä lainamuotoista tukea vielä Portugalin jälkeen, on Suomi valmis harkitsemaan tätä vain sillä ehdolla, että Suomi saa takausosuudelleen vakuudet kyseiseltä maalta. Tämä rajaa Suomen tosiasialliset vastuut enintään Portugalin ja sitä edeltävien ohjelmien hyväksymisen mukaiselle tasolle.
- Suomi tulee edellyttämään jo ERVV-järjestelyissä nykyistä kattavampaa velkakestävyuden arviointia.
- Suomen tavoitteena on, että mahdollisten lainamuotoisten tukipakettien yhteydessä valtion toimesta pääomittavissa pankeissa pankkien omistajat ja sijoittajat kantavat vastuunsa.
- Rahoitusjärjestelmän toimivuus tulee kaikissa oloissa varmistaa. Suomen kannan mukaan pankkien taseiden vahvistamista tulee jatkaa ensisijassa yksityisin toimin. Mahdollisen julkisen tuen on oltava avointa, läpinäkyvää ja vastikkeellista.
- edellä esitetyin ehdoin puitesopimukseen esitetyt muutokset ovat hyväksyttävissä.

3. Pysyvä Euroopan vakaushäilymekanismi EVM

Suomi pitää välttämättömänä, että rahoitusmarkkinoiden kansainväliseen kriisinhallintaan on olemassa mekanismeja paitsi maailmanlaajuisesti (IMF), myös Euroopan mittakaavassa (EVM).

Suomi hyväksyy pysyvän Euroopan vakaushäilymekanismi (EVM) perustamisen seuraavilla ehdoilla:

- EVM:n perustamisen yhteydessä hyväksytään velkajärjestelyä edesauttavat yhteistoimintatasekkeit
- EVM:n lainoilla on ensisijainen asema verrattuna yksityisen sektorin lainoihin.
- EVM täyttää kokonaisuudessaan muutkin Suomen siihen esittämien aiempien kantojen mukaiset pankkien ja sijoittajien vastuuseen liittyvät yksityiskohdat.
- EVM:n rakenne ei saa olla sellainen, että euromaat siirtäisivät valtioiden veloissa yhteisvastuuseen, vaan jokaisen valtion tulee vastata omasta julkisesta taloudestaan ja omista veloistaan.

4. Rahoitusjärjestelmän pelisääntöjen muutos

Suomi katsoo, että vuonna 2008 käynnistyneeseen finanssikriisiin ja nyt esillä olevaan Portugalin sekä jo aiemmin esille tulleiden Kreikan ja Irlannin ongelmiin, on reagoitava laaja-alaisesti, jotta tällaiset kriisit voidaan välttää tulevaisuudessa.

Finanssimarkkinoiden vakauttaminen kestäväällä tavalla edellyttää finanssimarkkinoiden avoimuutta ja riskienhallintaa koskevien toimien nopeata kehittämistä, mukaan lukien pankkien riskinoton rajoittaminen ja valmius rahoitussektoriin kohdistuvien kansainvälisten verojen käyttöönottoon.

Suomi kiirehtii keinotteluluonteiseen toimintaan puuttuvan kansainvälisen rahoitusmarkkinaveron käyttöönottoa mahdollisimman kattavasti maantieteellisesti. Tavoitteena tulee olla globaali vero, mutta ensi vaiheessa kyseeseen voi tulla myös vain EU:n tasolla toimeenpantava järjestelmä.

Niin ikään on tärkeää, että EU:n piirissä valmisteilla olevia rahoitusmarkkinoiden sääntelyhankkeita kiirehditään:

- Suomi omalta osaltaan toimii niin, että komissio tuo kaikki rahoitusmarkkinoiden toiminnan parantamiseen liittyvät esitykset jäsenmaiden ja Euroopan parlamentin käsittelyyn ensi tilassa sen sijaan, että niitä käsiteltäisiin nykysuunnitelmien mukaisesti pitkän ajan kuluessa vaiheittain.
- Suomi katsoo, että pankkien stressitestit tulee toteuttaa realistisesti ja korostaa Euroopan pankkivalvontaviranomaisten roolia testien läpiviennissä ja arvioinnissa.
- Erittymisen tärkeää on ottaa käyttöön pankkivero, joka kerää etukäteen varoja mahdollisten kriisien hoitamiseen. Jos tätä ei saada EU-tasolla sovittua, niin Suomi toteuttaa veron kansallisesti.

Pääasiallinen sisältö:

Kantaosiossa käsitellyt kysymykset liittyvät laajasti rahoitusmarkkinoiden ongelmalliseen kehitykseen sekä euromaiden velkakriisin kärjistymiseen ja siitä seuranneisiin toimiin kriisin hallitsemiseksi.

Kansallinen käsittely:

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 12. ja 13.5.2011

Eduskuntakäsittely:

Suuri valiokunta 13.5.2011

Käsittely Euroopan parlamentissa:

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

-

Taloudelliset vaikutukset:

-

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

-

Asiasanat

Hoitaa **VM**

Tiedoksi
